

04.05.2020

Kunnanhallituksen tiedote inarilaisille koronatilanteesta ja kevättulvaan varautumisesta

Poikkeuksellinen kevät 2020

Vuosi 2020 on koko maailmassa jo tähän saakka poikkeuksellinen. Kiinassa käynnistyi alkuvuonna uuden koronaviruksen aiheuttama COVID-19 -tartuntatauti-epidemia. Maailman Terveysjärjestö WHO antoi pandemiajulistuksen COVID-19–koronavirusinfektiosta 11.3.2020. Maanantaina 16.3. 2020 valtioneuvosto totesi yhdessä tasavallan presidentin kanssa, että Suomi on poikkeusoloissa koronavirustilanteen vuoksi. Linjattujen toimenpiteiden tarkoituksena on suojata väestöä sekä turvata yhteiskunnan ja talouselämän toiminta.

Inarin kunta siirtyi välittömästi tehostettuun valmiuteen 16.3.2020

Inarin kunnan poikkeusolojen johtoryhmä on 16.3. lähtien kokoontunut säännöllisesti, tehostanut tiedotusta kuntalaisille ja linjannut kunnan toimintoja valtakunnallisen ohjeistuksen mukaisesti. Poikkeusolot ovat muuttaneet kunnan toimintaa monella tavalla ja vaatineet sekä esimiehiltä että henkilöstöltä poikkeuksellista epävarmuuden sietokykyä ja keskittymistä akuutin tilanteen hoitamiseen kuntalaisten palvelut turvaten. Koronatilanne on vaikuttanut kaikkien kuntalaisten ja yritysten, yhteisöjen toimintaan. Kriisin kesto vaikutuksineen on meille kaikille vielä arvoitus.

Kunnanhallitus teki heti 16.3. kokouksessaan päätöksen kunnanjohtajan erityistoimivallan käyttöönotosta nopean reagoinnin mahdollistamiseksi. Erityistoimivalta koskee toimenpiteiden yhteensovittamista eri toimialueiden välillä, taloudellisten resurssien tai henkilöstöresurssien suuntaamista, tiedottamista tai muuta häiriötilanteen hoitamiseksi välttämätöntä päätöstä. Kunnanhallitusta on tiedotettu poikkeusolojen johtoryhmän toiminnasta säännöllisesti. Kunnan toimieliimet ovat edelleen tarpeen mukaan kokoontuneet ja osittain siirtyneet sähköiseen kokouskäytäntöön.

Ivalon terveyskeskuksessa varattiin jo maaliskuussa resursseja päivystysluontoiseen toimintaan ja kiireittämiä vastaanottoaikoja vähennettiin koronatilanteeseen varautumiseksi. Vastaanotto toiminta on normalisoitumassa ja etävastaanottoon sopivia työkaluja otetaan käyttöön riskiryhmien hoidossa.

Koulut siirtyivät 18.3. pääosin etäopetukseen, mutta lähiopetus on jatkunut 1-3 luokkalaisille tarpeen mukaan. Kouluruokailu järjestetään lähiopetuksessa oleville normaalisti. Inarin kunnanhallitus päätti 6.4. että myös kaikkien etäopetuksessa olevien kouluruokailua tuetaan. (esi- ja perusopetuksen oppilaat sekä lukion 1. ja 2.vuosikurssilaiset)

Varhaiskasvatuspalvelut on järjestetty lapsille, joiden huoltajilla ei ole mahdollisuuksia hoitaa lasta kotona. Inarin kunta on myöntänyt vapautuksen päivähoidomaksuista kotona hoidettavien lasten osalta.

04.05.2020

Kaikki työntekijät, joiden työn luonne sen mahdollisti, määrättiin 18.3. etätyöhön kunnanjohtajan päätöksellä. Julkiset tilat suljettiin ja tapahtumat peruttiin hallituksen linjausten mukaisesti. Inarin kunnan palvelut on hoidettu erityisjärjestelyin ja mm. vapaa-aika- sekä kulttuuritoimi ovat järjestäneet aktiivisesti palveluja verkon kautta. Uusia työkäytäntöjä ja etäpalveluja on ripeästi otettu käyttöön.

Hallituksen 22.4. linjauksen mukaan kaikki yli 500 hengen tapahtumat peruttiin heinäkuun loppuun saakka. Inarin kunnan kesän suurin yksittäinen tapahtuma Inariviikot 2020 täten peruttiin.

Lasten ja perheiden tukemiseen on kiinnitetty huomiota panostamalla mm. perhetyön resursseihin ja auttaviin palvelunumeroihin. Yhteistyötä on tehty mm. seurakunnan, yhdistysten kuten Sámi Soster ry:n ja Inarin kyläyhdistysten kanssa kaikkien kuntalaisten tavoittamisessa ja avuntarpeen kartoittamisessa. Monessa perheessä taloudellinen toimeentulo on työttömyyden tai muun syyn vuoksi huonontunut.

Lukuisat yksityishenkilöt, seurakunta, yritykset ja yhdistykset ovat uskomattomalla yhteishengellä ja tarmolla järjestäneet mm. ruoka-apua sitä tarvitseville. Yhteisöllinen Inari on pitänyt huolen omistaan ja tämä on kunnan elinvoiman ja hyvinvoinnin ydintä.

Koronatilanne Inarin kunnan alueella on rauhallinen

Johtavan lääkärin mukaan tilanne koronapandemian suhteen on Inarin kunnan alueella rauhallinen. Koko Lapin sairaanhoitopiirissä tilanne on rauhallinen, mutta Länsi-Pohjan sairaanhoitopiirissä on siirrytty epidemiovaiheeseen. THL on avannut karttasovelluksen, johon on koottu tiedot laboratoriovarmistetuista COVID-19-tapauksista Suomessa. Sovellus löytyy osoitteesta thl.fi/koronakartta. Inarin kunta ei tällä hetkellä ole kartalla, koska tapauksia on alle 5.

Tilanne kunnan alueella on rauhallinen, mutta edelleen on syytä noudattaa erityistä varovaisuutta ja noudattaa Valtioneuvoston ohjeita. Tavoitteena on hidastaa koronaviruksen leviämistä ja madaltaa sairastuvuushuippua. Viimeisimmän Lapin sairaanhoitopiirin infektioyksikön arvion mukaan mahdollinen epidemiahuippu ajoittuu kesäkuulle.

Valtakunnallinen suojaruustepula on ollut haastava myös Inarin kunnassa, mutta tilanne on tällä hetkellä hallinnassa ja varastoja pyritään kasvattamaan.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen ohjeiden mukaisesti myös Inarin kunnassa on helpotettu virusnäytteen ottamista. Tämän hetkisen suosituksen mukaisesti näyte otetaan kaikilta, joilla on koronavirustautiin sopivia oireita (kuume, yskä, hengenahdistus, lihaskivut, väsymys, nuha, pahoinvointi, ripuli). Näytteet pyritään ottamaan virka-aikaan. Näytteenotto edellyttää soittamista ensin terveystieteiden keskuksen ajanvarausnumeroon p. 040 188 7400, josta annetaan tarkemmat ohjeet.

Riskiryhmien suojeleminen on tärkeää

Inarin kunta haluaa suojella erityisesti riskiryhmissä olevia tehostetun palveluasumisen asukkaita ja myös terveydenhuollon työntekijöitä, jotta henkilökunnan riittävyys taataan mahdollisessa epidemiovaiheessa.

04.05.2020

Ivalon terveyskeskuksessa on otettu varotoimenpiteenä käyttöön kirurgisten suunenäsuojusten jako kaikille asiakkaille ja annettu tästä ohjeistusta.

Yli 70-vuotiaiden vastaanotot pyritään hoitamaan puhelimitse, samoin harkinnan mukaan muiden riskiryhmien vastaanotot. Uusi etävastaanoton sovellus on parhaillaan käyttöönottoaiheessa. Vuodeosaston ja tehostetun palveluasumisen vierailukiellot jatkuvat toistaiseksi. Jokaisen kuntalaisen vastuulla on noudattaa annettuja toimintaohjeita, erityisesti riskiryhmien suojelemiseksi.

Inarin kunnan tehostettua palvelua poikkeusoloissa

Hallitus on velvoittanut yli 70-vuotiaat pysymään erillään kontakteista muiden ihmisten kanssa mahdollisuuksien mukaan koronatilanteen vuoksi. Inarin kunta on lähettänyt jokaiselle yli 70-vuotiaalle kotiin kirjeen toimintaohjeista sekä palvelunumeroista, joista saa keskusteluapua, kauppa-apua ja neuvontaa poikkeusoloissa. Sosiaali- ja terveystoimi on myös huhtikuun aikana tehnyt soittokierroksen kaikille kunnan yli 80-vuotiaille ikäihmisille kartoittaakseen avun tarvetta. Seuraavaksi soittokierros laajennetaan koskemaan kaikkia yli 75-vuotiaita. Kunnan tiedottamiin palvelunumeroihin on tullut melko vähän yhteydenottoja. Tavanomaisissa oloissa kotipalvelun piirissä olevat henkilöt ovat saaneet palvelun kuten ennenkin.

Inarin kunta on linjannut, että mahdollisuuksien mukaan kuljetusapua välttämättömiin asiointeihin, kuten kauppa- tai pankkiasiointeihin, järjestetään yli 70-vuotiaalle palvelua tarvitseville. Palvelu on maksuton poikkeusolojen ajan.

Myös lapsiperheille kohdistettuja sekä kaikille avoimia neuvonta- ja tukinumeroita koronatilanteessa on avattu ja tiedotettu näistä mm. jokaiseen kotiin jaetussa Inarilaisessa.

Inarin kunta on järjestänyt kunnantalolle sähköisen asioinnin pisteen, jossa kuntalaiset voivat käyttää tietokonetta esimerkiksi laskujen maksamiseen, TE-toimiston ja muitten viranomaisten kanssa asiointiin, sillä TE-toimisto, terveyskeskuksen virtu-piste ja kirjastot ovat poikkeusoloissa suljettuja.

Koulut palaavat lähiopetukseen 14.5.

Suomen hallitus on päättänyt 29.4. 2020 purkaa varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen rajoitteet terveysviranomaisten arvion pohjalta. Koulut siirtyvät lähiopetukseen 14. toukokuuta alkaen. Inarin kunta tiedottaa ohjeiden tarkentuessa käytännön järjestelyistä Inarissa mahdollisimman pian. Oppilaiden huoltajia tiedotetaan ensisijaisesti Wilman kautta ja varhaiskasvatuspalveluissa olevien lasten vanhempia sähköpostitse.

Yritysten tukeminen koronatilanteessa

Koronaviruksen leviäminen on aiheuttanut vaikeuksia yrityksille. Elinkeinot & kehitys Nordica on koonnut Inarin kunnan kotisivuille yrityksiä varten kattavan tietopaketin mm. erilaisista tukimuodoista erikokoisille yrityksille: <https://www.inari.fi/fi/palvelut/elinkeino-ja-kehittamispalvelut/yrityksille-tietoa-koronavirustilanteesta.html>

04.05.2020

Nordica on myös järjestänyt Facebookissa Auta inarilaista yritystä -kampanjan. Kampanjan tarkoituksena on tuoda esiin, millä keinoin paikalliset voisivat auttaa alueen yrityksiä korona-ahdingon keskellä. Paikallistasolla yhteistyötä on tehty Inarin Yrittäjät ry:n kanssa.

Inarin kunta on avannut yksinyrittäjien korona-avustuksen haun 14.4.2020 alkaen. Avustuksen viimeinen hakupäivä on 31.8.2020. Avustuksen määrä on maksimissaan 2 000 euroa kertasuorituksena. Elinkeino- ja kehittämispalveluiden koko vakituinen henkilöstö toimii poikkeustilanteessa yritysneuvontatyössä.

Myös investointi- ja liiketoimintaympäristö on kunnassa muuttunut koronavirustilanteen vuoksi tilapäisesti heikommaksi kokonaisuudessaan. Kunnanhallitus on 6.4.2020 antanut konserniyhtiöille ohjeen tilapäisten, esimerkiksi vuokriin liittyvien huojennusten myöntämisestä yrityksille koronavirustilanteen ajaksi.

Ivalon koulukeskushanke ja Inarin koulun suunnittelu etenevät suunnitellusti

Ivalon uuden koulukeskuksen toteutus on kilpailutettu elinkaarihankkeena, johon sisältyvät uudisrakennuksen rakennusurakan lisäksi ylläpito- ja käyttäjäpalvelut sekä vanhan koulurakennuksen purkaminen.

Koulukeskus rakennetaan noin 450 - 500 oppilaalle sisältäen tilat esiopetuksen, yhtenäiskoulun (vuosiluokat 1 - 9) ja lukion opetusta varten. Lisäksi koulukeskukseen rakennetaan liikuntahalli, auditorio, valmistuskeittiö sekä muut sivistystoimen tarvitsemat tilat. Koulukeskuksen on tarkoitus valmistua 2022.

Inarin koulun suunnittelumääräraha on varattu vuodelle 2020. Kunnan palveluiden uudelleen hahmottelu ja suunnittelu Inarin kirkonkylällä on aloitettu. Alustavasti on päädytty siihen, että koulukeskus rakennetaan nykyisen koulun tontille.

Koulu tarvitsee lisää tilapäisiä tiloja ennen lopullisen koulurakennuksen valmistumista. Uuteen lisätilaan tulisi noin 66 oppilasta. Tilat sijoittuisivat samalla tontille, kuin aiempi lisätila. Tiloille on suunniteltu jatkokäyttö varhaiskasvatuksen tiloina koulun valmistuessa. Lisätilan on tarkoitus valmistua elokuun lopussa 2020.

Kunnan taloudellisen kantokyvyn näkökulmasta kunnan investointikyky ei todennäköisesti tule olemaan lähivuosina entisellä tasollaan koronaviruskriisin talousvaikutuksien vuoksi. Erityisen huomionarvoisia ovat myös tulevat suuret kouluinvestoinnit, jotka osaltaan rasittavat kunnan taloutta. Investointien priorisoimiseksi ja kunnan taloudellisen kantokyvyn varmistamiseksi investointeja tulee kyetä myös karsimaan ja osittain siirtämään tulevaisuuteen.

Yhteistoimintaneuvottelut Inarin kunnassa

Inarin kunnanhallitus käynnisti 16.4. tuotannollisin perustein koko henkilöstöä koskevat yhteistoimintamenettelyt mahdollisista lomautuksista. Työnantajan ja henkilöstön välisissä yt-neuvotteluissa käsiteltiin niiden työntekijöiden ja viranhaltijoiden lomauttamista koko- tai osa-aikaisesti, joiden työ on tilapäisesti vähentynyt tai loppunut kokonaan **koronavirustilanteen takia**.

04.05.2020

Yt- neuvottelut on saatu Inarin kunnassa päätökseen. Lähtökohta neuvotteluissa oli se, että Inarin kunta voi mahdollisimman hyvin turvata kuntalaisten palvelut poikkeuksellisen tilanteen mahdollisesti pitkittyessä ja että henkilöstölle pyritään löytämään korvaavia työtehtäviä. Lomautusilmoituksia annetaan, jos työtä ei ole.

Inarin kunnassa on heti 16.3.2020 ryhdytty kartoittamaan henkilöstöressurssien käyttöä ja korvaavia työtehtäviä. Korvaavaa työtä pystytään järjestämään pääasiassa sosiaali- ja terveydenhuollossa sekä teknisen toimen ympäristönhoidossa. Työnantaja on selvittänyt myös koulutustarpeet, joilla muun työn vastaanottamista voitaisiin edesauttaa. Noin 30 henkilöä on tällä hetkellä siirretty muihin tehtäviin tilapäisesti.

Tämän hetkinen lomautustarve koskee 30 työntekijää/viranhaltijaa. Lomautusten suunniteltu alku on 1.6. 2020 ja kesto pääsääntöisesti 90 vuorokautta. Lomautustarve voi tilanteen pitkittyessä koskea myös tällä hetkellä korvaavaa työtä tekeviä tai muita lomautusuhan alaisten toimialojen ja yksiköiden työntekijöitä/viranhaltijoita. Mikäli valtioneuvoston päätöksellä toimipaikkoja ja palveluja uudelleen avataan jo kesäksi, ei lomautuksia välttämättä tarvitse toteuttaa. Tilannetta seurataan. Neuvottelut käytiin hyvässä yhteisymmärryksessä.

Kevättulvaan varautuminen Inarin kunnassa

Lapin ELY-keskus ja Tulvakeskus ovat 28.4. tiedottaneet, että Lapissa varaudutaan ennätysuuriin tulviin. Viileä sää siirtänee tulvahuipun touko-kesäkuun vaihteeseen. Tiedotteen mukaan Ivalojoen valuma-alueella lumen vesiarvot ovat ennätysuuret ja ennusteiden mukaan vesi voi nousta korkealle. Tulvahuippu on keskiennusteen mukaan samaa tasoa kuin keväällä 2005, jolloin Ivalojoessa mitattiin vuodesta 1960 alkavan havaintojakson ennätysvirtaama. Tulva voi aiheuttaa yksittäisiä vahinkoja penkereiden ulkopuolisilla alueilla.

Inarin kunta varautuu yhdessä muiden viranomaisten kanssa kevättulvaan ja on mukana Lapin alueen tulvatyöryhmässä. Inarin kunnan kotisivulle on avattu oma tulvatiedotus-sivu <https://www.inari.fi/fi/palvelut/tulvatiedottaminen.html>. Sivulla on ajankohtaiset tiedotteet sekä ohjeistusta asukkaille omatoimiseen varautumiseen. Ivalossa tulvapenkereiden korottaminen on meneillään ja kolmasosa korotettavista penkereistä on tavoitekorkeudessa. Inergia Oy omalta osaltaan turvaa sähkön, veden ja lämmön saannin poikkeavissa olosuhteissa. Osa valmiussuunnitelmasta on jo otettu käyttöön koronatilanteen myötä.

Viranomaiset muistuttavat kansalaisia, että oman omaisuuden suojaaminen on jokaisen omalla vastuulla. Kiinteistöjen omistaja voi varautua kevään tulvatilanteeseen seuraamalla aktiivisesti tiedotteita, hankkimalla tarvittaessa suojaustarvikkeita ja siirtämällä irtaimen omaisuuden pois tulva-alueelta. Pelastuslaitoksen ja kuntien resurssit eivät riitä akuutissa tilanteessa suojaamaan kaikkia yksittäisiä kiinteistöjä samanaikaisesti.

Lapissa viranomaiset valmistautuvat mahdollisimman hyvin ja tekevät tiivistä yhteistyötä. Tulvatilanteessa Pelastuslaitoksella on johtovastuu tulvan torjunnasta. Pelastuslaitos pyrkii ohjaamaan ja

04.05.2020

tukemaan erityisryhmiä, jotka eivät lähipiiristään saa tarvittavaa apua valmistautumisessa omatoimiseen suojeluun.

Yhdessä eteenpäin

Poikkeuksellisesta keväästä huolimatta Inarissa uskotaan tulevaisuuteen ja asteittaiseen paluuseen normaalitilaan. Kunta jatkaa investointihankkeitaan normaalisti ja mm. Ivalon koulukeskushanke on etenemässä kohti valtuuston päätöksentekoa. Erilaisten rajoitteiden vaiheittainen poistuminen ja ohjeistukset järjestää palveluita normaalista poikkeavalla tavalla kuitenkin haastavat merkittävästi kunnan palveluorganisaatiota.

Koronakriisillä tulee olemaan pitkäaikaisia heijastumia mm. kuntien verotulokertymään ja siten myös Inarin kunnan talouteen. Kriisi koettelee kovasti paikallisia asukkaita, yrittäjyyttä, työllisyyttä ja siten luonnollisesti myös kuntaa. Kunnanhallitus kehottaakin kaikkia kuntalaisia suosimaan mahdollisimman paljon paikallisia yrityksiä asiointissaan. Yhdessä selviämme tämänkin kevään koettelemuksista ja pääsemme jälleen rakentamaan Inarin kuntaa yhä paremmaksi paikaksi asua ja elää. Kriisin jälkihoito tulee kestäämään kauan, mutta tilanne on toisaalta myös osoittanut, kuinka joustavasti palveluita kyetään järjestämään ja toimintatapoja muuttamaan pakon edessä. Inarin kunnanhallitus kiittää kuntalaisia ymmärryksestä sekä myöskin yhteiskunnallisesta aktiivisuudesta, jota on osoitettu mm. erilaisten keräysten ja avunjakelun puitteissa. Inarilainen yhteishenki kantaa myös vaikeiden aikojen ylitse.